

ἀστράκωνω, ὁ ἀστράκωνος Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀστράκωνω Κύθηρ. Κύθιν. Χίος — *Λεξ. Αἰν. Δημητρ.* ἀστράκωνω Πελοπν. (Λακων.) ἀστράκωνος Πελοπν. (Μάν.) ἀστράκωνω Πελοπν. (Οἶν.) — *Λεξ. Πρω. Δημητρ.* ἀστράκωνω Πελοπν. (Λακων.) ἀστράκωνω Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Θράκ. (Μυριόφ. κ.ά.) Κάρπ. Παξ. Σίφν. ἀστράκων-νω Κύπρ. ἀστράκωνοι Εὐβ. (Κύμ.) Θεσσ. (Ζαγορ.) Θράκ. (Περίστασ.) Σάμ. ἀστράκων-νου Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀστράκωνω Πελοπν. (Μάν.) ἀστράκωνος Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀστράκι (Ι) ἢ ἀστράκις.

Α) Κυριολ. **1)** Ἐπιστρώνω δάπεδον ἢ ὀροφὴν οἰκίας με ἀστράκοκονίαν, μῖγμα θρυμμάτων κεράμων καὶ ἀσβέστου Κύθιν. Χίος κ.ά. — *Λεξ. Πρω.* **β)** Ρίπτω κόνιν κοπανισμένων κεράμων εἰς γεννήματα πρὸς πρόληψιν τῆς ἀναπτύξεως ζωοφίων Κύθηρ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.): Ἀστράκωνω τὸ σῆμα Κύθηρ. Ἀστράκωνος τὸ γέννημα Μάν.

γ) Ἐπιχρίω τοῖχον με ἀσβεστοκονίαμα *Λεξ. Πρω. Δημητρ.* Συνών. ἀσβεστῶνω **2**, σονβαντίζω. **2)** Καθιστῶ τὸ ἔδαφος σκληρὸν δι' ἐπιστρώσεως χαλίκων καὶ ἐν γένει πιέζω, καταπατῶ, σκληρύνω τι Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Εὐβ. (Κύμ.) Θεσσ. (Ζαγορ.) Θράκ. (Μυριόφ. Περίστασ.) Κάρπ. Κύπρ. Σάμ. Σίφν. Στερελλ. (Αἰτωλ.) — *Λεξ. Δημητρ.*: Στράχισσε τὴ στοίβα Σαλαμ. Στράκωθη ἡ γῆ Περίστασ. Ἡ στράτα ἀστράκωθη Κύπρ. Μὲν πατῆς πάνω 'ς τὸ χῶμα ἰθαὶ ἀστράκων-νεῖς το αὐτόθ. Ἐν' ἀστράκωμένα τὰ χωράφκια μας πὸν τὸ ρέξιμον (ἀπεσκληρύνθησαν τὰ χωράφια μας ἐκ τῆς καταπατήσεως) αὐτόθ. Εἶναι ἀστράκωμένο τὸ χῶμα καὶ δὲ τσαππίζεται Μυριόφ. Στράκωθ'κι τοῦ χιόν' Ζαγορ. Τὰ μαλλιά εἶναι ἀστράκωμένα 'ς τὴν κόψα Σωζόπ. Καὶ ἀμτβ. σκληρύνομαι, στερεοῦμαι, ἐπὶ ἐδάφους, ἀσβέστου κττ. Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Κύπρ. Παξ. Σαλαμ. Σίφν. Στερελλ. (Αἰτωλ.) — *Λεξ. Αἰν.*: Πάτα πάτα ἀστράκωσε τὸ δῶμα τὸ 'ἐν τρέδει Κύπρ. Οἱ δρόμοι ἀστράκωσαν πὸν τὲς παδκῆς (ἀπὸ τὰ πατήματα) αὐτόθ. Πὸν τὸν χορὸν ἀστράκων-νεῖ το χῶμα αὐτόθ. Ἐβρεξε τὸ 'ἐστράκωσεν ἡ γῆ αὐτόθ. Θὰ οὐστράκωσ' ἡ γῆς κοννὰ 'π' αὐτὲς τὸ βρουχῆς Αἰτωλ. Στράκωσε τὸ χιόνι Σωζόπ. Συνών. ἀστράκιώνω, βραχώνω, πετρώνω.

3) Συγγολλῶ τι διερωγὸς με ἀστράκοκονίαν καὶ μεταφ. διορθώνω τι Λυκ. (Λιβύσσ.) **4)** Κατασκευάζω ὑδρορρόην τῆς στέγης Πελοπν. (Λακων.) **β)** Κλείω τὴν ἀστράχαν τῆς στέγης διὰ λίθων, πηλοῦ κττ. Πελοπν. (Οἶν.): Ἀστράχωμένο σπίτι. **5)** Κτίζω τὸ κενὸν διάστημα τὸ μεταξὺ τοῦ τοίχου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ στηριζομένης ἐπικλινούσας στέγης Πελοπν. (Μάν.) **6)** Θέτω τι ὑπὸ τὸ ἐξέχον γείσον τῆς στέγης Στερελλ. (Αἰτωλ.): Στρίχωνος τοῦ μ'λάρ' νὰ μὴν τοῦ πάρ' ἡ βρουχῆ.

Β) Μεταφ. **1)** Στενοχωρῶ τινὰ, πιέζω Στερελλ. (Αἰτωλ.): Θὰ σὶ στρίχῶσον, ποῦ θὰ μ' πᾶς; Ἀμα στρίχωνομι μῶρχει νὰ σκάσου. Συνών. στρίμιώχω.

2) Στενοχωρῶ, πιέζω τινὰ ἠθικῶς (Στερελλ.): Τοὺν στρίχουσαν κοννὰ οἱ χριουφειλέτις. Δὲ δανείζοιμι, γιατί θὰ ῥθῇ κανὶ σιγμὴ νὰ στρίχουθῶ. Στρίχωθ'κα κ' ἔδουκα τοῦ ράι (πιεσθεῖς ὑπεχώρησα).

ἀστράκωτος ἐπίθ. Κύπρ. (Γερμασ.) ἀστράκωτος Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπίθ. ἀστράκωτος τοῦ ἀρκτικοῦ ἀπροσλαβόντος διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου σημασίαν στερήσεως.

1) Ὁ μὴ καταστάς σκληρὸς διὰ καταπατήσεως, ἐπὶ γῆς Κύπρ. (Γερμασ.): Ἀ-λίος τόπος πὸν τὴν στράταν ἔμεινεν ἀστράκωτος. **2)** Ὁ μὴ ἔχων ἀστράχαν, ἥτοι ράφι, ἐπὶ οἰκίας Πελοπν. (Λακων.): Ἀστράχωτο σπίτι.

ἀστράμμα τό, Ἡπ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Τριφυλ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Μποῆμ Ἀγριοιολούλ. 104 ἀστράμμα Ἀπουλ. (Κοριλ.) ἀστράμ-μα Ἀπουλ. ἀστράμ-μα Ἀπουλ. (Καλημ. Μαρτ. Τσολλῖν. κ.ά.) ἀστράμ-μα Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀστράφτω.

Ἀστραπὴ ἐνθ' ἀν.: Χαλοῦσε ὁ θεὸς τὸν κόσμον ἀπὸ τ' ἀστράμματος Μποῆμ ἐνθ' ἀν. Ἀπόψε ἔκανε καὶ ἀστράμματα ποῦ φαινόταν πῶς θὰ ρίξῃ θάλασσα νερὸ Τριφυλ. Κάν-νεῖ ἀστράμματα (ἀστράπτει) Ἀπουλ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀστραπή **1**.

ἀστράμμάδα ἡ, Ζάκ. ἀστράμ-μάδα Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀστράμ-μάδα Καλαβρ. (Μπόβ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀστράμμα καὶ τῆς καταλ. -άδα (Ι).

Ἀστράμματα, ὁ ἰδ.: Φρ. Σὲ μὴν ἀστράμμάδα ἤρθε (ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ) Ζάκ. Ἡρτε σὰν ἀστράμ-μάδα Μπόβ.

ἀστράμπουλιστος ἐπίθ. Πελοπν. (Μάν.) ἀστράμπουλῆτος Πελοπν. (Μάν.) ἀστράμπουλίγος Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *στράμπουλιστός < στράμπουλίζω.

1) Ὁ μὴ ὑποστάς ἐξάρθρωσιν: Οὔτε χέρι οὔτε πόδι ἄφηκε ἀστράμπουλιστο με τοῖς ἀναποδίεσιν. **2)** Ὁ μὴ κοπεῖς διὰ τῶν χειρῶν, ἐπὶ ἄρτου: Καρβέλι δὲν ἄφηκε ἀστράμπουλιγο τὸ παλαιόπαιδο.

ἀστραπερὸς ἐπίθ. Α'Εφταλ. Μαζώχτρ. 85.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀστραπή καὶ τῆς καταλ. -ερός.

Ἀστραπιαῖος: Γοργόσκιζαν τὸν νοῦ του ἀστραπεροὶ λογιμοί.

ἀστραπή ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. ἀστράπα Ὑσκαων. ἀστράπη Ἡπ. Κύπρ. κ.ά. ἀστράπη Βιθυν. Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ. Τρίτ.) ἀστράπη Ζάκ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Γ'λανιτζ. Γορτυν. Δημητσάν. Καλάβρυτ. Κέρτ. Λάστ. Μάν. Μεσσ. Ὀλυμπ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀστραπή. Τὸ ἀστραπή καὶ παρὰ Δουκ. Τὸ ἀστραπή ἐγεννήθη ἐκ παρετυμ. πρὸς τὰ ἐκ τοῦ ἀστρο- σύνθετα.

1) Τὸ μετεωρολογικὸν φαινόμενον ἀστραπή κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ. Τρίτ. κ.ά.) Ὑσκαων.: Ὁλὴ τὴ νύχτα εἶχαμε ἀστράπες καὶ βροντὲς κοιν. || Φρ. Τρέχω-φεύγω σὰν ἀστραπή (τάχιστα). Γίνομαι ἀστραπή (ἐξαφανίζομαι φεύγων δρομαίως). Πᾶω κ' ἔρχομαι ἀστραπή (τάχιστα). Περνῶ ἀστραπή (συνών. τῇ προηγουμένῃ). Ἀστραπή νὰ γίνης! (φύγε τάχιστα) κοιν. Τρέχω ἀστραπή (ὡς ἀστραπή) πολλαχ. Σὰν ἀστράπη ἐδῆβεν κ' ἤρτεν Οἶν. Φεύγει ὅπως ὁ διάβολος τὴν ἀστραπή (ἐπὶ τοῦ ἀποφεύγοντος τὴν συνάντησιν ἄλλων) Ὀλυμπ. Τὸ δονκι τὸ ἀστράπης κὶ τοῦ πῆρι (ἐπὶ τοῦ ἀστόχως διαχειρισθέντος ὑπόθεσιν τινὰ) Αἰτωλ. || Παροιμ. Ὁ καθάρειος οὐρανὸς ἀστράπες δὲ φοβάται (ἐπὶ τοῦ ἔχοντος τὴν συνειδήσιν ἥσυχον) κοιν. Μετὰ τὴν ἀστραπή ἔρχεται ἡ βροντὴ (ἐπὶ φυσικοῦ ἐπακολούθου) ΝΠολίτ. Παροιμ. 3,307

Ἀστράπες βροδὲς ν' ἀκούης | καὶ τ' ἀβγά σου νὰ πλακώνης (ὅ,τι καὶ ἂν συμβαίῃ γῦρο σου, ὀφείλεις νὰ μεριμνῆς περὶ τῶν ἰδίων σου ὑποθέσεων) Σωζόπ. || Ἄσμ.

Ἐγὼ 'μαι τὸ ἀστράπης παιδὶ καὶ τῇ βροδῇ ἐγόνι κὶ ἂ θέλω, ἀστράπτει καὶ βροδᾷ, κὶ ἂ θέλω, ρίχτει χιόνι Κρήτ.

Κᾶπον ἀστράπη, κᾶπον βροντὴ κᾶπον χαλάζιν ρίβκει Κύπρ. Συνών. ἀστράμμα, ἀστράμμάδα, ἀστράποβολή, ἀστράψιά, ἀστράψιμο. Πβ. ἀστράπιδι.

β) Λάμψις, φωτοβόλημα σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.): Τὸ μάτι του βγάζει ἀστραπή || Ἄσμ.

Τὰ μάτια μου ἀστράπην ἔχουν καὶ τὸ σπαθί μου κόφτει Τραπ. — Ποίημ.

